

Mattias Karlsson, rapport från EFNS 29-30 mars och NSPA 18-19 april 2012

Europaforum Norra Sverige i Östersund

Europaforum XVII Norra Sverige hölls i Östersund 29-30 mars. Jämtlands län stod värd för mötet och fokus under de två dagarna låg främst på den framtida sammanhållningspolitiken. Europaforum är ett nätverk för de fyra nordligaste länens kommuner och landsting. Landstinget och kommunerna genom kommunförbundet har utsedda rapportörer för arbetet inom Europaforum.

Vid Europaforum Norra Sverige i Östersund deltog representanter från EU-kommissionen, Svenska regeringen, Europaparlamentet, samt Sveriges kommuner och landsting. Näringsminister Annie Lööf redogjorde för regeringens syn på den framtida sammanhållningspolitiken och hur man tänkte driva de pågående förhandlingarna. Den strikta budgethållningen är fortfarande något som Sverige driver, även om det kan påverka återflödet av EU-medel till Sverige. Positivt för norra Sverige är att Sverige starkt stödjer extra tilldelning från EU:s budget till de glest befolkade områdena i norra Europa.

Regeringen lyfter bland annat tillsammans med Finland fram särdragen och möjligheterna i glest befolkade regioner. I höstas skickades på svenskt initiativ ett brev till kommissionen som resulterade i att den så kallade gleshetsbonusen finns med i förhandlingarna redan från början. Regeringen bevakar detta noga då det är en stor del av det svenska återflödet.

Europaforum presenterade sina synpunkter i ett positionsdokument om den framtida sammanhållningspolitiken:

I korthet vill vi särskilt framföra och trycka på att:

- Sammanhållningspolitiken är viktig för norra Sverige
- Europaforum stödjer EU-kommissionens förslag på en fortsatt stark sammanhållningspolitik – för alla regioner i EU
- Europaforum är kritisk till den svenska regeringens syn på minskad budget och så även en minskad andel till sammanhållningspolitiken
- Europaforum är positiv till förslaget om en gleshetsbonus, dvs extra tilldelning av medel till de glest befolkade regionerna, dock bör dessa medel vara på samma nivå som under nuvarande period
- Europaforum är positiv till regionala flerfondsprogram som sammanför regionala utvecklingsfonden och sociala fonden samt landsbygdsfonden
- Europaforum är positiv till ökad tematisk koncentration till energieffektivisering, stärka innovation och forskning samt stöd för att öka små och medelstora företag möjligheter såsom att stödja kvinnors företagande. Europaforum är dock mycket kritisk till att inte tillgänglighet finns med som tematisk prioritering för de mer välutvecklade regionerna i EU. Detta eftersom det omöjliggör investeringar i infrastruktur- och IKT-projekt ur regionala fonden som är viktiga för de glest befolkade områdenas möjligheter för tillväxt och regional utveckling.

- Gleshetsbonusen måste kunna nyttjas flexibelt mot områdets förutsättningar för att möta områdets utmaningar och ta till vara på områdets möjligheter.
- Europaforum anser att synen på städer som tillväxtmotorer är viktig och att oavsett städernas storlek så kan dessa städer fungera som tillväxtmotorer för stora regioner som i norra Sverige.
- Europaforum stödjer synen på att vi behöver ett förstärkt flernivåstyre med ett regionalt och lokalt inflytande i processen vad gäller utformning, prioritering, uppföljning av sammanhållningspolitikens genomförande.
- Europaforum anser det viktigt att de partnerskapsavtal som ska utformas görs i samråd med den lokala och regionala nivån.
- Europaforum anser att sammanhållningspolitikens genomförandeorganisation i majoritet måste bestå av folkvalda som gör de slutliga prioriteringarna och därmed tar ansvar för investeringar som görs i norra Sverige.
- Europaforum är positiv till förenklingar bland annat till förslag att använda sig av schabloner i redovisningen, dock måste man här beakta det perifera områdets omständigheter med längre avstånd och högre kostnader för ett antal aktiviteter såsom resande.
- Europaforum anser det viktigt med uppföljning med tydlighet och krav på resultat. Dock måste det utarbetas bra indikatorer som inte bara mäter kortsiktiga resultat utan även långsiktigt kvalitativt resultat med våra investeringar.

Under dagarna diskuteras bland annat vilket arbete som idag bedrivs inom EFNS samt hur regionerna framgångsrikt kan arbeta med klimatmålen och därigenom bidra till regional utveckling. Medverkande är bland andra representanter från EU-kommissionen, Sveriges kommuner och landsting, lokala och regionala politiker och The Climate Group.

Därtill gavs en nulägesrapport på TEN-T processen. Norra Sverige är nöjda med EU-kommissionens förslag på framtida TEN-T som lyfter Botaniska korridoren som del av det prioriterade transportnätverket. Europaforum uttryckte, i ett synpunktsdokument, sitt stöd för EU-kommissionens förslag.

EU:s nästa forskningsprogram Horizon 2020 är under framtagning och Europaforum bevakar utvecklingen och under mötet antogs ett uttalande som lyfter för norra Sverige viktiga frågor.

För att läsa dokumenten och se presentationerna kan Europaforums hemsida besökas: www.europaforum.nu

Norrbotten står värd för nästa Europaforum Norra Sverige 24-25 maj i Gällivare. Dessförinnan kommer Europaforum arrangera ett utökat rapportörmöte i Bryssel 29-30 november, detta mot bakgrund av den då mycket viktiga förhandlingstiden och vikten av att aktivt delta och påverka förhandlingarna.

NSPA-forum i Sundsvall

Ett fyrtiotal deltagare samlades vid NSPA Forum i Sundsvall den 18-19 april för att utbyta synpunkter och anta NSPA:s position om lagstiftningspaketet för framtida sammanhållningspolitiken 2014-2020.

Den framtida sammanhållningspolitiken diskuterades av de nordliga regionerna i Norge, Sverige och Finland i nätverket NSPA som står för Northern Sparsely Populated Areas.

Representanter från EU-kommissionen, den nationella nivån i Sverige och Norge samt forskare fanns på programmet för NSPA Forumet. Kari Aalto från norra Finlands EU-kontor hälsade alla hjärtligt välkomna och inledde forumet med att ge en kort beskrivning av samarbetet inom NSPA och hur det utvecklats att engagera politiska representanter från norra Norge, Sverige och Finland att gemensamt engagera sig i dialog med EU-kommissionen om viktiga framtidsfrågor kopplat till regional utveckling.

EU-kommissionens förslag på sammanhållningspolitiken 2014-2020 presenterades av den inbjudna huvudtalaren Charlina Vitcheva, från DG regio EU-kommissionen. Vitcheva bemötte även NSPA:s synförslag och menade att EU-kommissionen och NSPA i de allra flesta synpunkter är helt eniga.

Eftermiddagen ägnades åt gruppdiskussioner om NSPA:s förslag till positionspapper där synpunkter och reflektioner som framförts från talarna och i workshops. Därefter antogs NSPA position om lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken 2014-2020.

Nästa NSPA Forumet kommer att hållas i Uleåborg, Finland under hösten.

Mattias Karlsson